

Tento text je výsledkem setkání dvou témat, dvou otázek:

a: Co je to minimalistický narativ?

b: Jaké metodologické možnosti skýtají literárněsémiotické teorie Umberta Eca?

Obě je třeba alespoň stručně zdůvodnit a upřesnit.

Ad a: Pojem „minimalismus“ je dnes v kruzích zabývajících se literaturou nadužíván, a ztrácí tak svůj smysl. Neexistuje pro něj definice. Názory na to, co všechno ještě je a co už není „minimalistické“ vyprávění, se rozcházejí. Dokonce spolu ani nekomunikují.

Nestřetávají se. Řečeno přesněji tedy „minimalismus“ v běžném úzu není pojmem, nýbrž nadměru nepřesným lidovým výrazem, po němž ti, kdo píšou o literatuře, sahají v okamžiku slovní nouze. Za „minimalistický“ dnes bývá označován kdejaký román – u žánru románu zůstaneme pro přehlednost až dokonce, neboť mi nejde o „minimalistický tvar“ či „rozsah“, nýbrž o „minimalistický narativ“ –, který je nějak „redukován“. V jakém ohledu a ve srovnání s čím je redukován, už většinou nikdo nevysvětluje. Následující stránky představují pokus učinit z výrazu pojem. Nebude mě zajímat, proč je narativ, který osobně považuji za minimalistický – román *L'appareil-photo* (1988) Jeana-Philippe Toussainta –, napsán zrovna tak, jak je napsán. Přesto budu ve svém čtení brát trvalý zřetel na literární historii. Bude mě zajímat, jak je napsán. Bude mě zajímat, proč způsob, jímž je napsán, vede právě k takovému estetickému účinku, který se nezdráhám teď a tady nazvat minimalistickým. Budu při tom vycházet z přesvědčení, že estetický účinek je vždy výsledkem spolupráce mezi textem a čtenářem.